

vol. 49, núm. 1 (GENER 2018) ISSN: 0079-8215 EISSN 2339-9171

PYRENAE

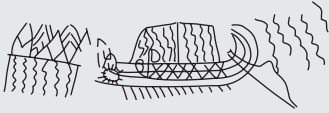
49-1/2018

REVISTA DE PREHISTÒRIA I ANTIGUITAT
DE LA MEDITERRÀNIA OCCIDENTAL
JOURNAL OF WESTERN MEDITERRANEAN
PREHISTORY AND ANTIQUITY

TERCERA ÈPOCA

Revista fundada pel professor
Joan Maluquer de Motes

SECCIÓ DE PREHISTÒRIA
I ARQUEOLOGIA DE LA
UNIVERSITAT DE BARCELONA
BARCELONA, 2018

PYRENAE

REVISTA DE PREHISTÒRIA I ANTIGUITAT DE LA MEDITERRÀNIA OCCIDENTAL
JOURNAL OF WESTERN MEDITERRANEAN PREHISTORY AND ANTIQUITY

SECCIÓ DE PREHISTÒRIA
I ARQUEOLOGIA DE LA
UNIVERSITAT DE BARCELONA

PYRENAE s'intercanvia amb tota classe de publicacions de Prehistòria, Arqueologia i ciències relacionades, amb la finalitat d'incrementar els fons de la Biblioteca d'Arqueologia.

www.pyrenae.com

COMITÈ EDITORIAL / EDITORIAL BOARD
pyrenae@ub.edu

INTERCANVIS I SUBSCRIPCIONS /
EXCHANGES AND SUBSCRIPTIONS

Pilar García-Argüelles
pyrenae.intercanvis@ub.edu

INFORMACIÓ I VENDES /
INFORMATION AND SALES

pyrenae.intercanvis@ub.edu

ADREÇA POSTAL / ADDRESS
C/ Montalegre, 6
E-08001 Barcelona

© Edició, Universitat de Barcelona, 2018

© Textos, els autors, 2018

CARHUS Plus+ A

ANEP B

CIRC B

ERIH PLUS

SCOPUS

MIAR/ICDS 10.0

PRODUCCIÓ EDITORIAL

Albert Rubio

DISSENY I MAQUETA

Nàtalia Arranz

ESPAI WEB

Sistemes de Gestió de Patrimoni

IMPRIMEIX

Gramagraf

Dipòsit legal: B-5732-1966

vol. 49, núm. 1 (gener 2018) ISSN: 0079-8215 EISSN: 2339-9171 DOI: 10.1344/Pyrenae

EDITOR / MANAGING EDITOR

Gisela Ripoll, Universitat de Barcelona

EDITORS ADJUNTS / ADVISORY EDITORS

Miguel Ángel Cau Ontiveros, Institució Catalana de Recerca i Estudis Avançats /
Universitat de Barcelona

Inés Domingo Sanz, Institució Catalana de Recerca i Estudis Avançats / Universitat de Barcelona

CONSELL DE REDACCIÓ / ADVISORY EDITORS

Xavier Aquilué, Iberia Graeca

Ana Delgado, Universitat Pompeu Fabra

Martin Galinier, Universitat de Perpignan

Daniel Rico Camps, Universitat Autònoma de Barcelona

Jordi Nadal, Universitat de Barcelona

Josep Maria Palet, Institut Català d'Arqueologia Clàssica

Juan Francisco Gibaja, Institució Milá y Fontanals, Consejo Superior de Investigaciones Científicas

Mathieu Langlais, CNRS – Universitat de Bordeaux

CONSELL ASSESSOR / EDITORIAL BOARD

Rosa Maria Albert, Institució Catalana de Recerca i Estudis Avançats / Universitat de Barcelona

Diego E. Angelucci, Università degli Studi di Trento

Michael Barton, Arizona State University

Manuel Calvo Trias, Universitat de les Illes Balears

Eduardo Carro Santamaría, Universitat Autònoma de Barcelona

Josep M. Fullola i Pericot, Universitat de Barcelona

Ignacio Grau Mira, Universitat d'Alacant

Josep M. Gurt i Esparraguera, Universitat de Barcelona

Vassilis Kilikoglou, Laboratory of Archaeometry, NCSR 'Demokritos', Aghia Paraskevi

Claire Manen, Université de Toulouse - Jean Jaurès

Francisco Marco Simón, Universidad de Zaragoza

Nicholas Márquez-Grant, Cranfield University

Marcos Martín Torres, University College London

Rosa Plana Mallart, Université Paul-Valéry Montpellier 3

Leonor Peña-Chocarro, Instituto de Historia, Consejo Superior de Investigaciones Científicas

Alejandro Pérez Pérez, Universitat de Barcelona

Alistair Pike, University of Southampton

Fernando Quesada Sanz, Universidad Autónoma de Madrid

Joan Ramon Torres, Consell Insular d'Eivissa

Arlene Rosen, University of Texas at Austin

Robert Sala Ramos, Institut Català de Paleoeologia Humana i Evolució Social

Joan Sanmartí Grego, Universitat de Barcelona

Claire Smith, Flinders University

Pier Giorgio Spanu, Università degli Studi di Sassari

Nicolas Valdeyron, Université de Toulouse - Jean Jaurès

Peter Van Dommelen, Brown University

Isabel Velázquez, Universidad Complutense de Madrid

Valentín Villaverde Bonilla, Universitat de València

Philipp Von Rummel, Deutsches Archäologisches Institut, Berlin

Joao Zilhao, Institució Catalana de Recerca i Estudis Avançats / Universitat de Barcelona

Sumari / *Summary*

Article de fons / *Main Article*

- 7-45 Los estudios carpológicos en la Península Ibérica: un estado de la cuestión / The study of plant macro-remains in the Iberian Peninsula: a state of the art
Leonor Peña-Chocarro y Guillem Pérez-Jordà

Articles / *Articles*

- 49-70 The Balearic Paradox: Why Were the Islands Colonized So Late? / La paradoja balear: ¿por qué las islas fueron colonizadas tan tarde?
John F. Cherry and Thomas P. Leppard
- 71-97 The Hidden Record at Torre d'en Galmés, Menorca. Accounts from Soil Micromorphological Analysis / El registro arqueológico escondido en Torre d'en Galmés, Menorca. Historias de micromorfología de suelos
Paul Goldberg and Amalia Pérez-Juez
- 99-123 La temprana importación de mármoles blancos en *Tarraco* / The early import of white marbles in *Tarraco*
Julio C. Ruiz Rodríguez
- 125-154 La formación del orden metropolitano en la Península Ibérica (siglos IV a VI) / The Formation of the Metropolitan Order on the Iberian Peninsula (4th-6th Centuries)
Sabine Panzram
- 155-183 Estudi de conservació de l'Abric de Pinos (Benissa, Alacant): patologies i causes de deterioració d'un jaciment amb art rupestre llewantí / A case study in conservation at Abric de Pinos (Benissa, Alicante): pathologies and causes of deterioration of a site with levantine rock art
Gemma Barreda Usó i M.ª Antonia Zalbidea Muñoz

